

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีการดำเนินการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

การติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2558 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา ความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อมหาวิทยาลัย และภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2557 ใน 6 ด้าน ได้แก่ สถานภาพของบัณฑิตภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่มีงานทำแล้ว ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำการศึกษาต่อ และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ในทัศนะของบัณฑิตเอง ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาตามแบบฟอร์มที่กำหนด การศึกษา และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาวะการมีงานทำของบัณฑิต โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวชี้วัด/ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ผลการศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์และขอบเขตข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผู้สำเร็จการศึกษา

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีผู้สำเร็จการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2557 ทั้งสิ้น 269 คน ทั้งนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 267 คน คิดเป็นร้อยละ 99.25 สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับสาขาวิชาที่มีผู้สำเร็จการศึกษาสูงสุด คือ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับผู้สำเร็จการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนจบการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตร ตาม ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 เนื่องจากมีร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาที่จบการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรมีค่าเท่ากับ 100

5.1.2 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิต

5.1.2.1 สถานภาพทั่วไปของบัณฑิต

จากบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 267 คน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาภาคปกติ คิดเป็นร้อยละ 97.39 และประเภทภาคพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 2.61 ของจำนวนบัณฑิตทั้งหมด ซึ่งร้อยละของจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา มีดังนี้ คือ จำนวนบัณฑิตสำเร็จการศึกษาในภาคเรียน1/2557 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 20.07 บัณฑิตสำเร็จการศึกษาในภาคเรียนที่ 2/2557 จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 79.93ประเภทนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา บัณฑิตภาคปกติ

ปีการศึกษา 2557 จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 97.39 และบัณฑิตภาคศ.บป. จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.61

ข้อมูลร้อยละของสถานภาพการทำงานปัจจุบันของบัณฑิต คือ มีงานทำ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 41.20 ทำงานแล้วและกำลังศึกษาต่อ 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 31.46 และกำลัง ศึกษาต่อ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 สถานภาพการทำงานปัจจุบันของบัณฑิตสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มีงานทำจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีงานทำจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 54.55 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 45.45 สาขาวิชาเคมี มีงานทำจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 สาขาวิชาชีววิทยา มีงานทำจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 45.16 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 51.61 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มีงานทำจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา มีงานทำจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มีงานทำจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มีงานทำจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 และกำลัง ศึกษาต่อ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งทอ มีงานทำจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 สาขาวิชาสถิติประยุกต์ มีงานทำจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67

5.1.2.2 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่มีงานทำ

ข้อมูลของการสำรวจจากแบบสอบถาม พบว่า ประเภทงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ดังนี้ คือ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.37 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 22.85 ดำเนินธุรกิจอิสระ/เจ้าของกิจการ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ได้งานทำประเภท พนักงานบริษัท/องค์กรธุรกิจเอกชน ร้อยละ 22.85 รองลงมา คือ ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ ร้อยละ 3.37

ทั้งนี้อัตราเงินเดือนที่บัณฑิตได้รับมากที่สุดคือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของ บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์เฉลี่ยอยู่ที่ 9,695.54 บาทต่อเดือน เมื่อแยกลำดับสาขาวิชาจะได้นี้ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งทอ รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 19,363.64 บาท สาขาวิชาคณิตศาสตร์รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 12,583.33 บาท สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬารายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 12,583.33 บาท สาขาวิชาเคมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 11,803.00 บาท สาขาวิชาสถิติประยุกต์ รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 11,562.50 บาท สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 10,816.67 บาท สาขาวิชาชีววิทยารายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 10,742.82 บาท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย

10,571.43บาท สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 9,695.54 บาท สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 8,988.89 บาท

สำหรับระยะเวลาที่ได้งานทำหลังสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตที่มีงานทำแล้วพบว่า บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ได้งานทำในระยะเวลา 1-3 เดือน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 17.98 บัณฑิตได้งานทำในระยะเวลา 4-6 เดือน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.61 บัณฑิตได้งานทำในระยะเวลา 7-9 เดือน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.12 บัณฑิตได้งานทำงานเดิมก่อนมาศึกษาหรือได้งานทำระหว่างศึกษา จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 และ บัณฑิตได้งานทำก่อนจบการศึกษาหรือได้งานทำทันที จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.49 จะเห็นได้ว่าบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ได้งานทำในระยะเวลา 1-3 เดือนคิดเป็นร้อยละ 17.98 รองลงมาคือระยะเวลา 4-6 เดือน ร้อยละ 8.61

ส่วนลักษณะงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่ตรงกับสาขาวิชาที่ได้สำเร็จการศึกษา จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 21.35 และลักษณะงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ได้สำเร็จการศึกษา จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 19.85 โดยแยกเป็นสาขาวิชาพบว่า สาขาวิชาคณิตศาสตร์ได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 สาขาวิชาเคมีได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 สาขาวิชาชีววิทยาได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.13 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 29.03 สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาได้ทำงานตรงกับสาขาวิชาจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.41 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04 สาขาวิชาสาธารณสุขได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 57.14 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 สาขาวิชาสถิติประยุกต์ได้ทำงานตรงกับสาขาวิชา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ไม่ตรงกับสาขาวิชาจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ทั้งนี้บัณฑิตได้นำสามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับหน้าที่การงานที่ทำอยู่ขณะนี้เพียงใด โดยบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์สามารถนำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำ ดังนี้ คือ ระดับมากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 7.49 ระดับมาก จำนวน 22 คน ร้อยละ 8.24 ระดับปานกลาง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.73 ระดับน้อย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 และระดับน้อยที่สุด จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 2.25 ส่วนใหญ่บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ สามารถนำความรู้ความสามารถอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 12.73 ของความรู้ความสามารถพิเศษด้านใดที่ช่วยให้งานทำของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ คือ ความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 0.37 ความรู้ความสามารถด้านการใช้คอมพิวเตอร์

จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 14.23 ความรู้ความสามารถด้านกิจกรรมสันตนาการ จำนวน 7 คิดเป็น 2.62 ความรู้ความสามารถด้านศิลปะ จำนวน 1 คิดเป็นร้อยละ 0.37 ความรู้ความสามารถด้านกีฬา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.12 จะเห็นได้ว่าบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่ได้ออกมาเพราะความรู้ความสามารถพิเศษด้านการใช้คอมพิวเตอร์มีผลต่อการได้งานทำ ร้อยละ 14.23 รองลงมาคือด้านกีฬา ร้อยละ 4.12 และปัญหาที่บัณฑิตพบในการปฏิบัติงานมากที่สุด มีปัญหาในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตไม่มีปัญหา จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00 บัณฑิตมีปัญหา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87 จะเห็นได้ว่าบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์มีปัญหา ร้อยละ 1.87 โดยระบุสาเหตุสำคัญดังนี้ บัณฑิตมีปัญหาไม่ทราบแหล่งงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บัณฑิตมีปัญหาหางานที่ถูกใจไม่ได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.62 บัณฑิตมีปัญหาต้องสอบจึงไม่ยอมสมัครงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บัณฑิตมีปัญหาขาดคนสนับสนุน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 บัณฑิตมีปัญหาขาดคนหรือเงินค้ำประกัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บัณฑิตมีปัญหาหน่วยงานไม่ต้องการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บัณฑิตมีปัญหาสอบเข้าทำงานไม่ได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.62 บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์มีปัญหาส่วนใหญ่คือหางานที่ถูกใจไม่ได้และสอบเข้าทำงานไม่ได้ ร้อยละ 2.62

5.1.2.3 ภาวะการมีงานทำสำหรับผู้ที่ยังไม่มีงานทำ

จากข้อมูลของการสำรวจในรูปแบบสอบถามมีบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำหรือว่างงานจำนวน 84 คน ซึ่งสาเหตุที่ทำให้บัณฑิตยังไม่ได้งานทำ คือ ในการหางานทำหลังสำเร็จการศึกษา พบว่า บัณฑิตไม่มีปัญหา จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00 บัณฑิตมีปัญหา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87 จะเห็นได้ว่าบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์มีปัญหา ร้อยละ 1.87 โดยระบุสาเหตุสำคัญดังนี้ บัณฑิตมีปัญหาไม่ทราบแหล่งงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บัณฑิตมีปัญหาหางานที่ถูกใจไม่ได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.62 บัณฑิตมีปัญหาต้องสอบจึงไม่ยอมสมัครงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บัณฑิตมีปัญหาขาดคนสนับสนุน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.75 บัณฑิตมีปัญหาขาดคนหรือเงินค้ำประกัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บัณฑิตมีปัญหาหน่วยงานไม่ต้องการ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 บัณฑิตมีปัญหาสอบเข้าทำงานไม่ได้ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.62 บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์มีปัญหาส่วนใหญ่คือหางานที่ถูกใจไม่ได้และสอบเข้าทำงานไม่ได้ ร้อยละ 2.62

5.1.2.4 ข้อมูลการศึกษาต่อ

ความต้องการศึกษาต่อของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ พบว่าบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์มีความต้องการศึกษาต่อ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 39.70 และบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ไม่ต้องการศึกษาต่อ จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 60.30 ความต้องการระดับการศึกษาที่บัณฑิตต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ พบว่า บัณฑิตมีความต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 ระดับปริญญาโท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23 ประดับประกาศนียบัตรบัณฑิต จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 ระดับวุฒิกลุ่มอื่นที่หน่วยงานผลิตมาเพื่อใช้เฉพาะตำแหน่ง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 30.34 โดยส่วนใหญ่บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อในระดับวุฒิกลุ่มอื่นที่หน่วยงานผลิตมาเพื่อใช้เฉพาะตำแหน่ง คิดเป็น

ร้อยละ 30.34 รองลงมาระดับปริญญาโท ร้อยละ 8.61 บัณฑิตที่มีความต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ ในสาขาวิชา บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์มีความต้องการศึกษาต่อ/กำลังศึกษาต่อ ในสาขาวิชาเดิม จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 34.46 และสาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่สาขาวิชาเดิม จำนวน 0 คิดเป็นร้อยละ 34.46

5.1.2.5 การเปรียบเทียบการมีงานทำของบัณฑิตแยกตามสาขาวิชา

การเปรียบเทียบการมีงานทำของบัณฑิตแยกตามสาขาวิชาตามร้อยละ บัณฑิตที่ได้ออกมาหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี เมื่อทำการเปรียบเทียบภาวะการมีงานทำของแต่ละสาขาวิชา พบว่า สาขาวิชาที่มีบัณฑิตที่มีงานทำมากที่สุด ได้แก่ คือ สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน (ร้อยละ 49.08) ตามมาด้วยสาขาวิชาชีววิทยาประยุกต์ (ร้อยละ 6.23) และวิทยาการคอมพิวเตอร์ และวิทยาศาสตร์การกีฬา (ร้อยละ 5.49) ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงเวลาในการหางานทำของบัณฑิตแต่ละสาขาวิชา พบว่า ช่วงเวลา 4-6 เดือน หลังจากจบการศึกษาเป็นเวลาที่บัณฑิตหางานทำได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.75 รองลงมาคือ ได้งานในช่วงระยะเวลา 1 – 3 เดือน ร้อยละ 24.87 ตามมาด้วยได้งานในช่วงระยะเวลา 7 – 12 เดือน ร้อยละ 21.25 และได้งานทำทันทีที่สำเร็จการศึกษาน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 18.13 ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าในทุกช่วงเวลาของการได้งานทำสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชนมีจำนวนสูงที่สุด โดยสืบเนื่องมาจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีจำนวนมากนั่นเอง นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 29.53 เป็นงานที่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาของบัณฑิต ส่วนสาขาวิชาที่ได้งานตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษามากที่สุด คือ สาธารณสุขชุมชน คิดเป็นร้อยละ 17.10

5.1.2.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นว่าหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ ควรเพิ่มวิชาหรือความรู้ในเรื่องใด

ความคิดเห็นว่าหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ ควรเพิ่มวิชาหรือความรู้ในเรื่องใด พบว่า บัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์อยากเพิ่มวิชาหรือความรู้ด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 40.07 ด้านคอมพิวเตอร์ จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 26.59 ด้านบัญชี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.49 ด้านการฝึกปฏิบัติจริง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 33.71 ด้านเทคนิคการวิจัย จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 56.93 จะเห็นได้ว่า เทคนิคการวิจัยควรเห็นเพิ่มมากที่สุด ร้อยละ 56.93 รองลงมาคือภาษาอังกฤษ ร้อยละ 40.07

5.2 อภิปรายผล

จากงานวิจัยการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2557 สามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 สถานภาพทั่วไปของบัณฑิต จำนวน 267 คน ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาก่อนปกติ ถึงร้อยละ 99.25 ซึ่งเป็นบัณฑิตที่มีสถานภาพการทำงาน คือ มีงานทำ จำนวน 110 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.20 ซึ่งมีร้อยละที่ลดลงจากเดิมที่สุธีรา สุนทรารักษ์ (2556) ได้ทำการวิจัยภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2556 ซึ่ง

เท่ากับร้อยละ 70.70 ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศและผลกระทบจากการปรับค่าแรงจูงใจงานให้สูงขึ้น จึงส่งผลต่อการว่าจ้างและทำให้มีจำนวนของผู้มีงานทำลดลงนั่นเอง

5.2.2 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่มีงานทำ พบว่า ประเภทงานที่บัณฑิตทำมากที่สุดยังคงเป็นพนักงานบริษัท/เอกชน และระยะเวลาที่ได้งานหลังสำเร็จการศึกษาร้อยละสูงสุด คือ ช่วงเวลา 1-3 เดือน คิดเป็นร้อยละ 17.98 ซึ่งตรงกับผลการวิจัยเรื่องภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2556 (สุธีรา, 2557) ที่พบว่า ช่วงเวลา 1-3 เดือน ภายหลังจากจบการศึกษาบัณฑิตได้รับการจ้างงานสูงที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 35.75) ทั้งนี้อาจมาจากปัจจัยหลายประการ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ ตลาดแรงงานมีความต้องการสูง เป็นต้น ลักษณะงานของบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์ที่ตรงกับสาขาวิชาที่ได้สำเร็จการศึกษา จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 21.35 อีกทั้งบัณฑิตยังได้นำความรู้จากสาขาวิชาที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับงานที่ทำได้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 12.73 ส่วนความสามารถพิเศษที่ช่วยให้บัณฑิตได้งานทำมากที่สุดคือ ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 14.23 ซึ่งสอดคล้อง กับรายงานผลการศึกษาดิตตามผลบัณฑิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (2552) นอกจากนี้ ปัญหาที่บัณฑิตพบในการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ขาดความสามารถเทคนิคการวิจัย ร้อยละ 56.93

5.4.3 ภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน พบว่า มีจำนวนของบัณฑิตที่ยังไม่มีงานทำเพิ่มมากขึ้น และสาเหตุที่ทำให้บัณฑิตยังไม่ได้งานทำ คือ รอฟังคำตอบจากหน่วยงาน และยังไม่ประสงค์ทำงาน ส่วนปัญหาในการหางานทำ พบว่าขาดคุณสมบัติเฉพาะที่นายจ้างต้องการเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบัณฑิตขาดความรู้ความสามารถเฉพาะทางในเชิงลึกประกอบกับขาดความมั่นใจในความรู้ของตนเอง

5.4.4 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ในทัศนของบัณฑิตเอง หลังจากสำเร็จการศึกษาเป็นเวลาประมาณ 1 ปี โดยบัณฑิตเห็นว่าตนมีคุณลักษณะในความซื่อสัตย์ และด้านความมีวินัยในการทำงานมากที่สุด รองลงมาคือ ความขยัน อดทนและสู้งาน ความรับผิดชอบ คุณลักษณะที่บัณฑิตประเมินต่ำสุด คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนา จารุพันธุ์เศรษฐ์ (2548)

5.4.5 บัณฑิตมีความเห็นว่ารายวิชาที่ควรเพิ่มในหลักสูตรของคณะวิทยาศาสตร์ สูงที่สุด คือ เทคนิคการวิจัย ร้อยละ 56.93

5.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ประจำปีการศึกษา 2558 มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.3.1 คณะวิทยาศาสตร์ควรให้ความสำคัญกระตุ้นให้สาขาวิชาพัฒนาหลักสูตรที่เน้นให้นักศึกษาได้ปฏิบัติและการนำไปใช้งานจริง และเพิ่มรายวิชาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับนักศึกษาทุกสาขา

5.3.2 คณะวิทยาศาสตร์ควรเน้นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในทุกสาขาวิชา เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีทักษะ มีความชำนาญเฉพาะสาขาวิชาเพียงพอสำหรับการทำงานในแต่ละสาขาวิชาชีพ

5.3.3 คณะวิทยาศาสตร์ควรเพิ่มกิจกรรมสำหรับนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษา ในด้านการจัดหางานกับตลาดแรงงาน และจัดกิจกรรมแนะแนวอาชีพอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อช่วยเหลือให้บัณฑิตได้มีงานทำตรงกับสาขาวิชาที่เรียน และรู้แหล่งงานมากขึ้น

5.3.4 งานวิจัยการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของบัณฑิตจะได้ ประโยชน์มากยิ่งขึ้นหากมีการนำผลที่ได้มาวางแผนในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดการ เรียนการสอน กระบวนการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา

5.3.5 ควรมีการทำงานวิจัยในการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของ บัณฑิตที่ต่อเนื่องในทุกปีเพื่อนำผลที่ได้มาพิจารณาเปรียบเทียบเพื่อการพัฒนาต่อไป

5.3.6 ควรมีการทำงานวิจัยในการติดตามผลการสำเร็จการศึกษาและภาวะการมีงานทำของ บัณฑิตในรูปแบบของการบันทึกข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงได้อีก ทางหนึ่ง

5.3.7 จากการศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ใช้บัณฑิต ทำให้ได้แนวทางการจัดการ เรียนการสอนของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดย มหาวิทยาลัยควรดำเนินการเพิ่ม หรือพัฒนาทักษะในด้านต่างๆ ให้แก่นักศึกษาเพิ่มขึ้น โดยทักษะที่ ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน สรุปได้ ดังนี้

5.3.7.1 ทักษะทางภาษา มหาวิทยาลัยควรเพิ่มทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารในการทำงานให้แก่บัณฑิต โดยสร้างและสนับสนุน หลักสูตรที่พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้ มากขึ้น

5.3.7.2 ทักษะในการทำงาน มหาวิทยาลัยควรฝึกทักษะให้บัณฑิตมีความสร้างสรรค์ และทักษะการวิเคราะห์ปัญหา รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และระยะยาว เพื่อให้สามารถ นำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง

5.3.7.3 มหาวิทยาลัยควรฝึกทักษะให้บัณฑิตมีความกระตือรือร้น ใฝ่รู้ และ พัฒนาตนเองตลอดเวลา ให้ทันต่อข้อมูล ความรู้ ข่าวสารที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

5.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

5.4.1 การตรวจสอบสถานที่ทำงานของบัณฑิตทำได้ล่าช้ามาก เนื่องจากในช่วงที่ดำเนินงาน มีภาระงานมากและบัณฑิตมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ทำงานตลอดเวลา ทำให้เก็บรวบรวมข้อมูลความ พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตมีความล่าช้าด้วย

5.4.2 ข้อจำกัดในการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน การศึกษาครั้งนี้ มีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลเฉลี่ยรวมของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์มีความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง

5.4.3 การนำส่งข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ระบบภาวะการมีงานทำของบัณฑิต มีความล่าช้า เนื่องจากกระบวนการพิจารณาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ซึ่งต้องรอข้อมูล ทั้งหมดเข้าสู่ระบบฯ ได้ในคราวเดียวกัน ทำให้บัณฑิตบางส่วนที่สำเร็จการศึกษาแล้ว ไม่สามารถ ทอยอยเข้าตอบแบบสอบถามในระบบฯ ได้

5.4.4 การจัดทำรายงานผลการศึกษาข้อมูลมีบางส่วนที่ยังไม่ตรงตามความต้องการของ คณะที่จะใช้ข้อมูล

5.5 แนวทางการแก้ไขการดำเนินการในครั้งต่อไป

หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักต้องประสานกับสาขาวิชา/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงปัญหา/อุปสรรคที่เกิดขึ้น และร่วมหาแนวทางป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในปีต่อไป อย่างทันท่วงที รวมทั้งร่วมกันกำหนดแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และตรงตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทุกๆ ฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานในครั้งต่อไปบรรลุเป้าหมายที่กำหนด และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

